

FRANCJA W ZARYSIE

Francuski gotyk

Gotyk – styl w architekturze i innych dziedzinach sztuk plastycznych (rzeźbie, malarstwie i sztuce sepulkralnej), który powstał przed połową XII wieku we Francji i szybko rozprzestrzenił się w Anglii następnie w wielu innych państwach Europy.

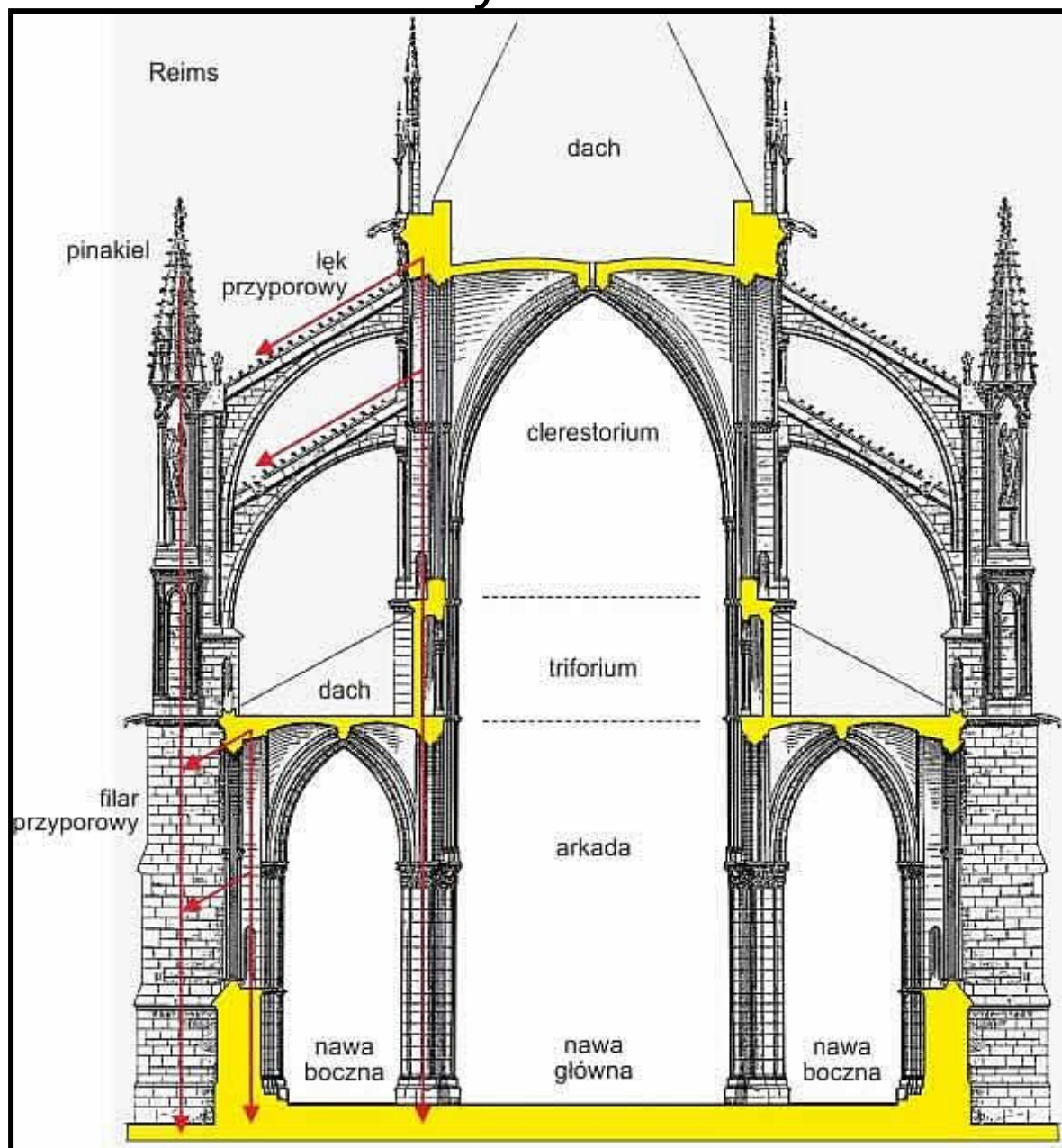
Powstanie gotyku związane jest z rozwijającą się pod koniec średniowiecza kulturą dworską, rycerską i mieszczańską.

Gotyk dzieli się na trzy okresy, których czas trwania jest różny dla poszczególnych państw:

- gotyk wczesny
- gotyk dojrzały
- gotyk późny zwany płomienistym (flamboyant)

Nazywanie stylu gotyckim zaczęło się w epoce odrodzenia i znaczyło to wówczas tyle, co barbarzyński. Goci – germańscy barbarzyńcy – od V wieku, zalewali i niszczyli cesarstwo rzymskie, dlatego tę „barbarzyńską” sztukę nazwano gotykiem.

Gotycki system konstrukcyjny przedstawiony na przekroju katedry w Reims

Architektura gotycka we Francji

- Styl gotycki był przede wszystkim stylem sakralnym opartym na systemie myśli religijnej związanej ze scholastyką, jej zasadzie jedności i podporządkowania w traktowaniu świata jako tworu Bożego. Toteż jedną z podstawowych cech sztuki gotyckiej był uniwersalizm. Realizował ją język artystyczny operujący symbolem, alegorią, schematem i typem ikonograficznym.
- Największym osiągnięciem stylu gotyckiego jest nowa konstrukcja architektoniczna, w której sklepienie i dach budowli spoczywają na systemie filarów i przypór.

Bazylika Saint Denis – tu narodził się gotyk.

- Przebudowę obecnej bazyliki, jednej z pierwszych budowli wzniesionych w stylu gotyckim, rozpoczęto w 1136r , prace zakończono dopiero u schyłku XIII wieku
- Nekropolia królów francuskich, w której zostali pochowani prawie wszyscy monarchowie francuscy. Bazylika znajduje się w miasteczku o tej samej nazwie, które jest obecnie północnym przedmieściem Paryża.

St Denis

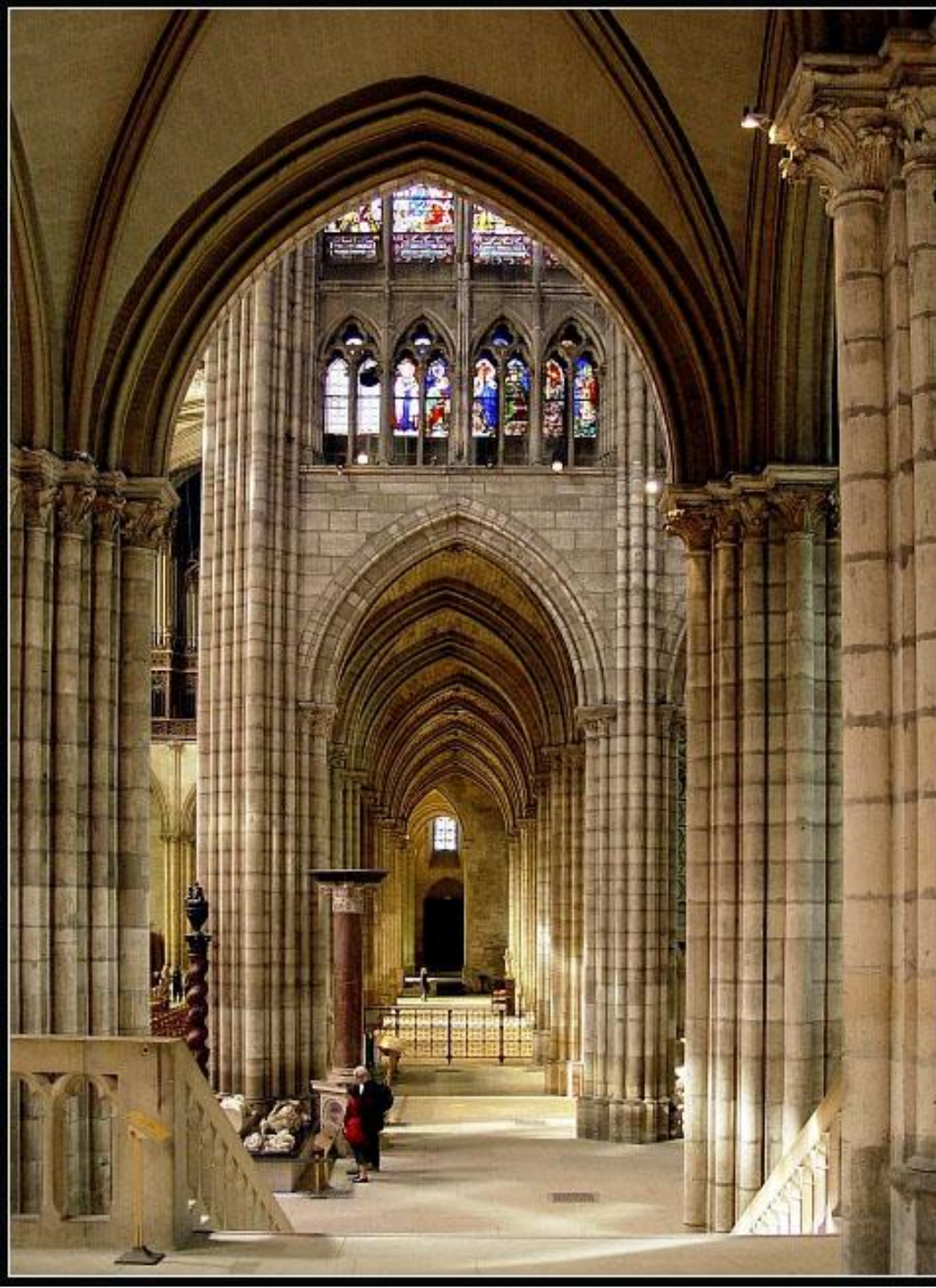

Północno-zachodnia
nawa bazyliki
podczas
zachodu słońca

Widok nawy głównej

Nawa boczna

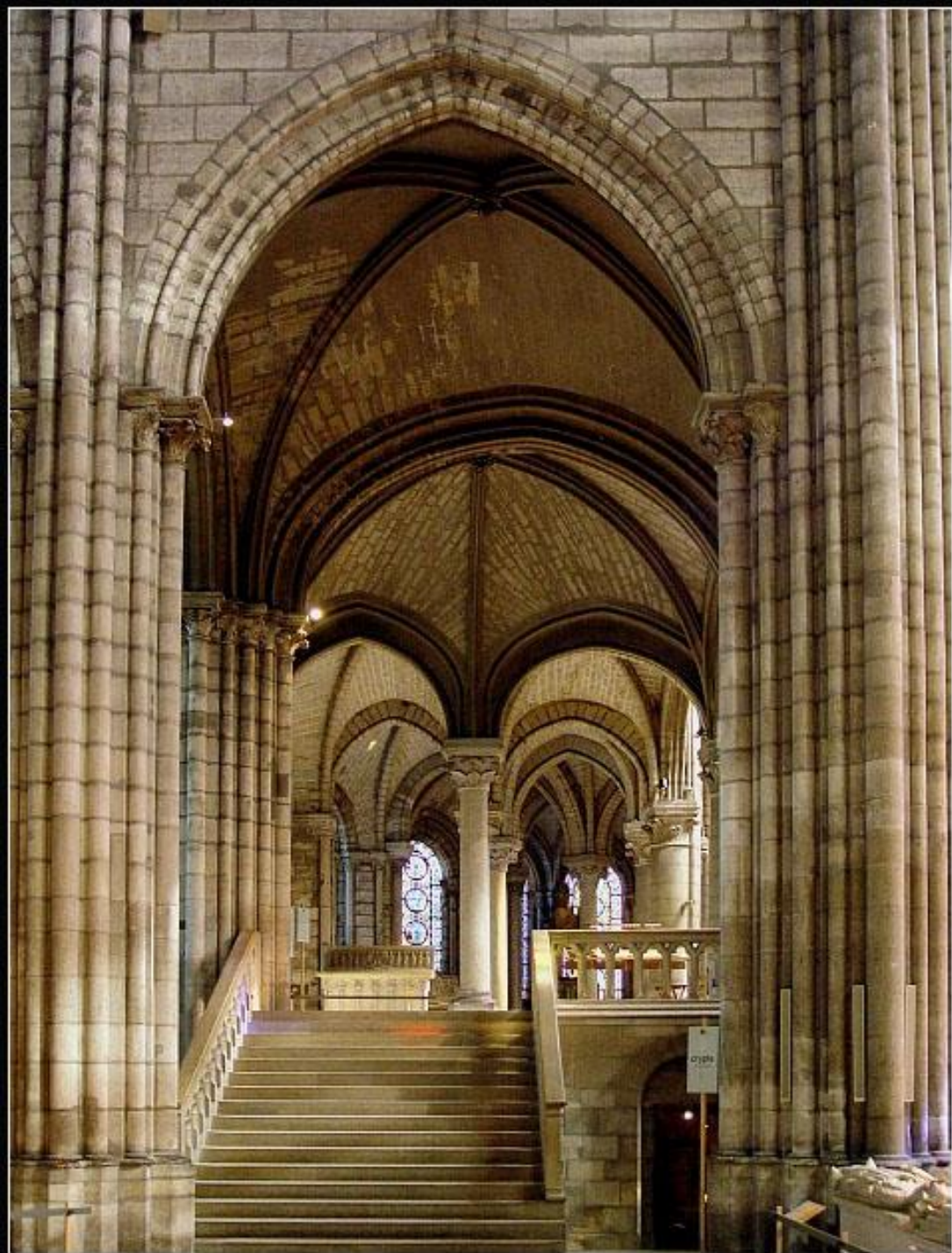
Chór kościoła

Saint-Denis

1140-1144

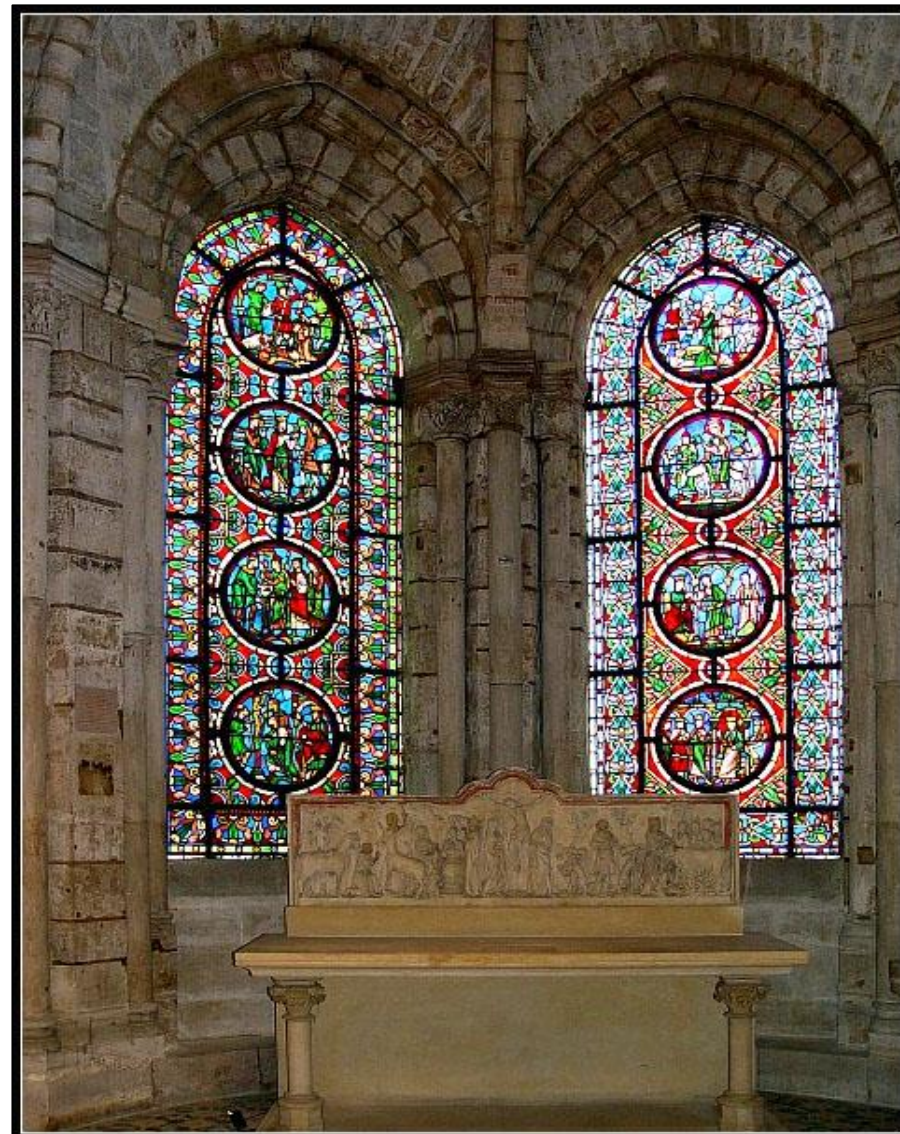
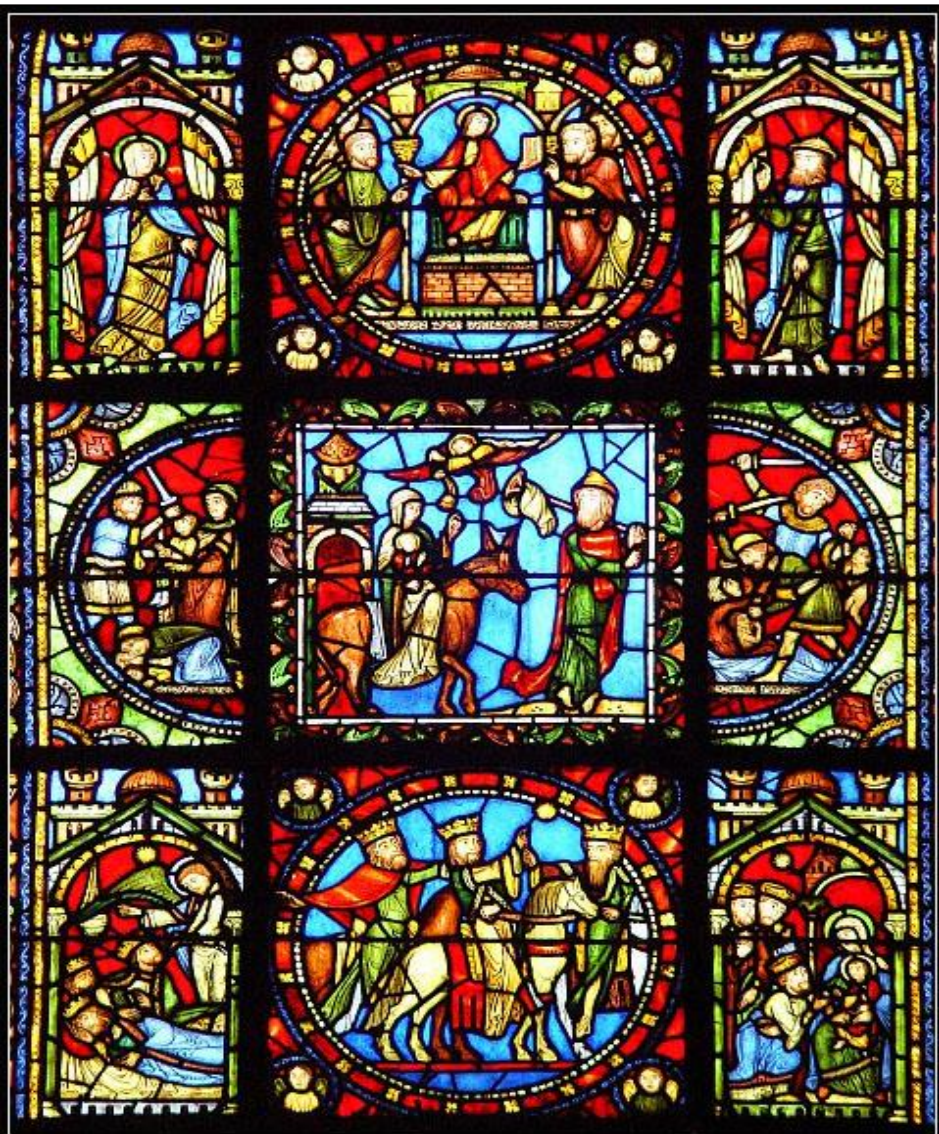
Sklepienie
krzyżowo-żebrowe
oparte na filarach

Prezbiterium

WITRAŻE

w Bazylice St. Denis

Historia nekropolii

- Opactwo Saint Denis służyło przez wieki jako sceneria uroczystości pogrzebowych i miejsce pochówku królów Francji. W sarkofagach, często zdobionych rzeźbami, pochowani zostali niemal wszyscy monarchowie francuscy od X w.
- W 1793 roku, podczas rewolucji, bazylika padła łupem tłumu. We wrześniu kościół obrabowano i zdewastowano, a w dniach 12–25 października, na polecenie parlamentu rewolucyjnego, zbezczeszczono groby królewskie. Rozkopano krypty, otwarto trumny ze zwłokami monarchów francuskich, po czym wszystkie odkryte szczątki wrzucono do dwóch rowów wykopanych nieopodal bazyliki. Doły zalano wapnem gaszonym i zasypano ziemią.

Nagrobek Ludwika XII
i Anny Bretońskiej

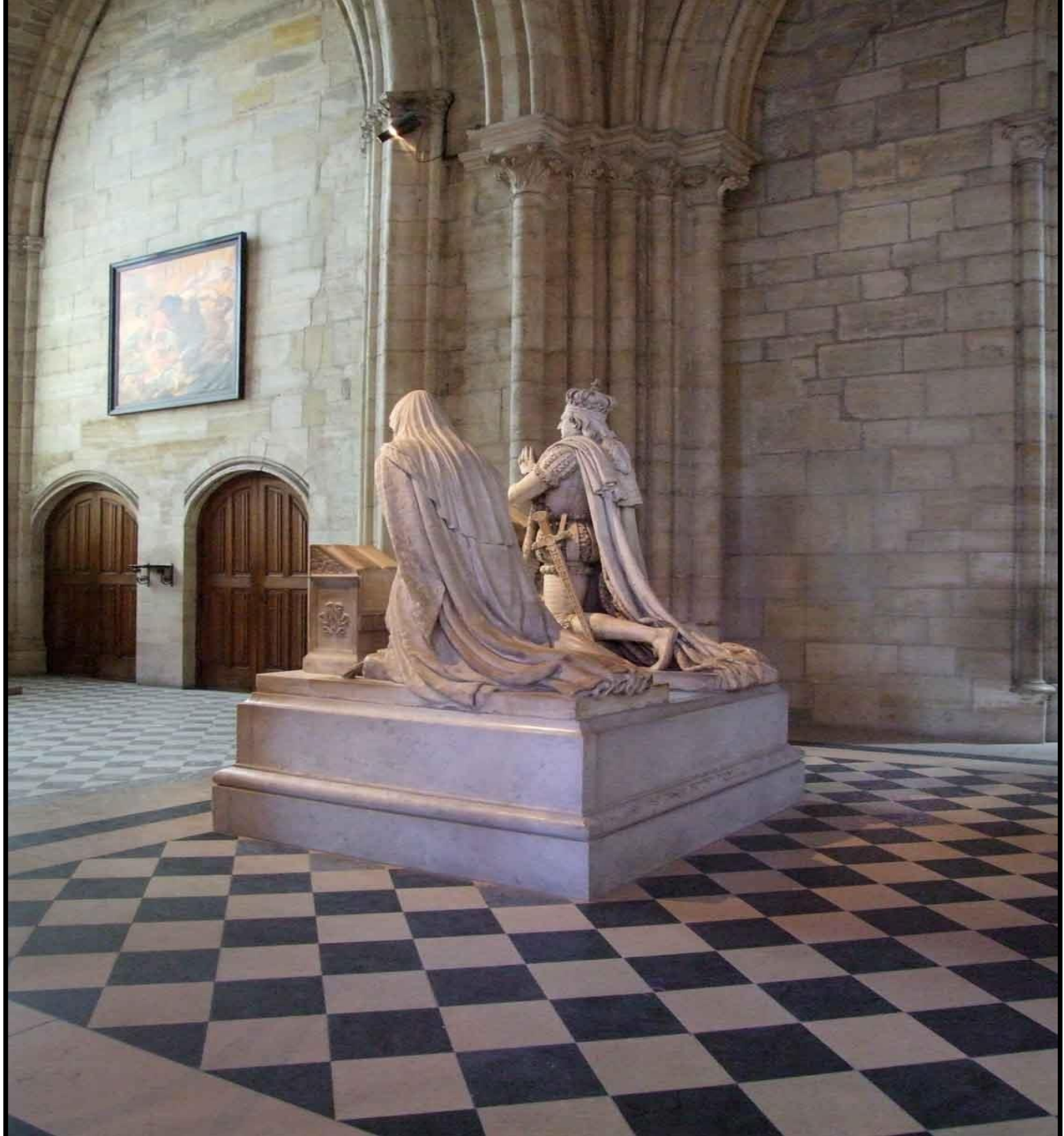
Nagrobek Ludwika XVI
i Marii Antoniny

Rzeźby z nagrobka Ludwika XVI i Marii Antoniny

Grobowiec Ludwika XII i Anny Bretońskiej

Zmarli ukazani są dwukrotnie. Na górze arkady klęczą w strojach ceremonialnych, adorując krzyż. Wewnątrz arkady spoczywają nadzy pozbawieni wspaniałości doczesnych.

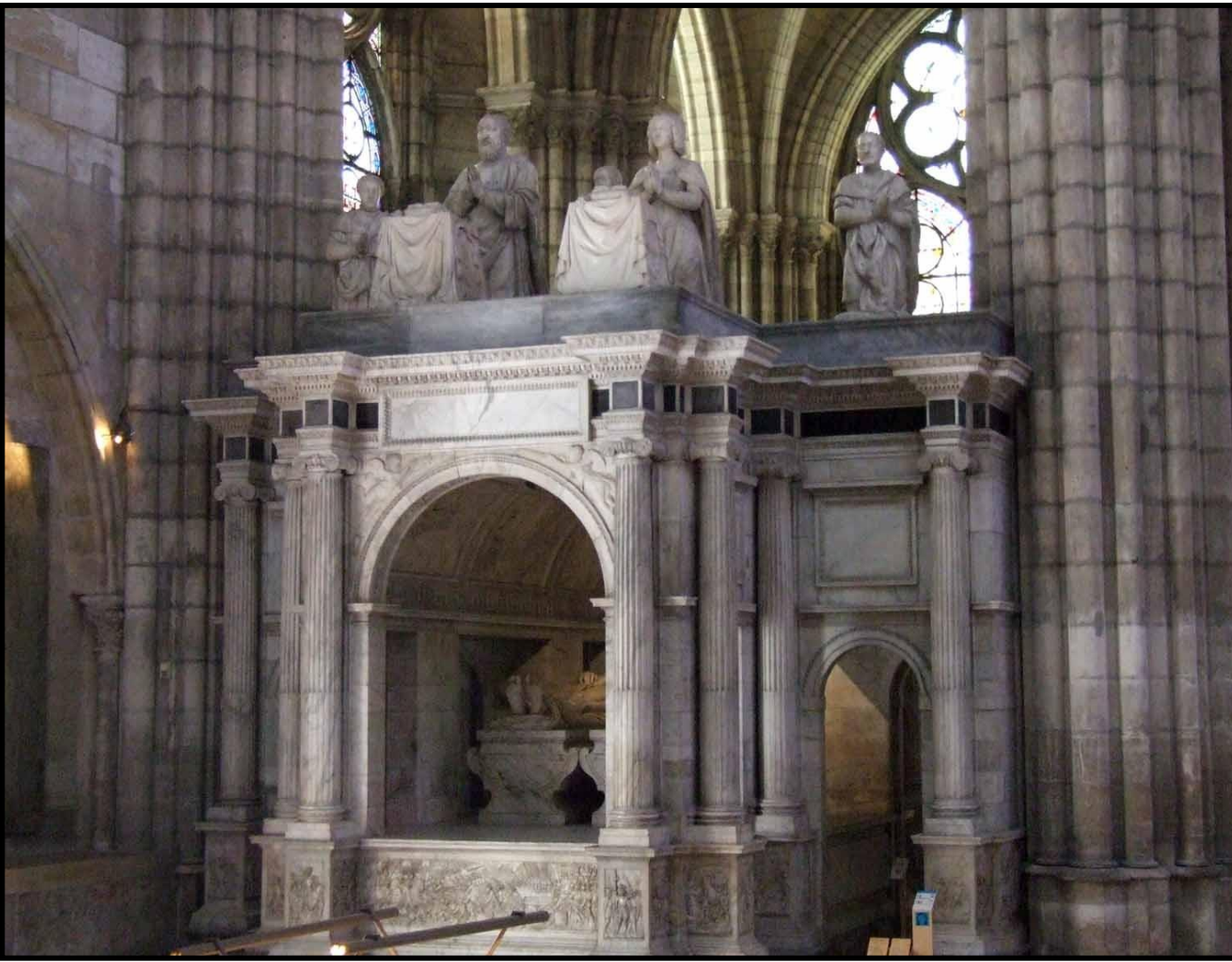
Nagrobek zdobią postacie symboliczne i alegoryczne

Grobowiec Franciszka I i Klaudii de Valois

Nagrobek reprezentuje styl renesansowy.

Zmarli ukazani są w pozycji klęczącej na zwieńczeniu grobowca, a w pozycji leżącej całkowicie nadzy, wewnątrz arkady grobowca.

Grobowiec Henryka II i Katarzyny de Medici

Nagrobek Henryka IV de Bourbon i Marii de Medici

Maria de Medici. Fragment nagrobka.

Henryk de Bourbon. Fragment nagrobka.

Nagrobki Kapetyngów i Valois

Nagrobki Walezjuszy

Nagrobek księżniczki, Jean de Liege, XIV w.

Nagrobki średniowieczne w prawym transepcie.

Louis VI le Gros
1080 + 1137 | Henri Ier
1008 + 1060 | Jean Ier dit le Posthume
+ 1316 | Jeanne de France
1301 + 1349 | Robert II le Pieux
970 + 1031 | Constance d'Arles
984 + 1032 | Louis X le Hutin
1289 + 1316 |
|--|--|--|--|---|--|--|

Detale nagrobków średniowiecznych.

Ulubione pieski „ogrzewające” stopy zmarłej pani.

Katedra w Chartres

właściwie:

Cathédrale

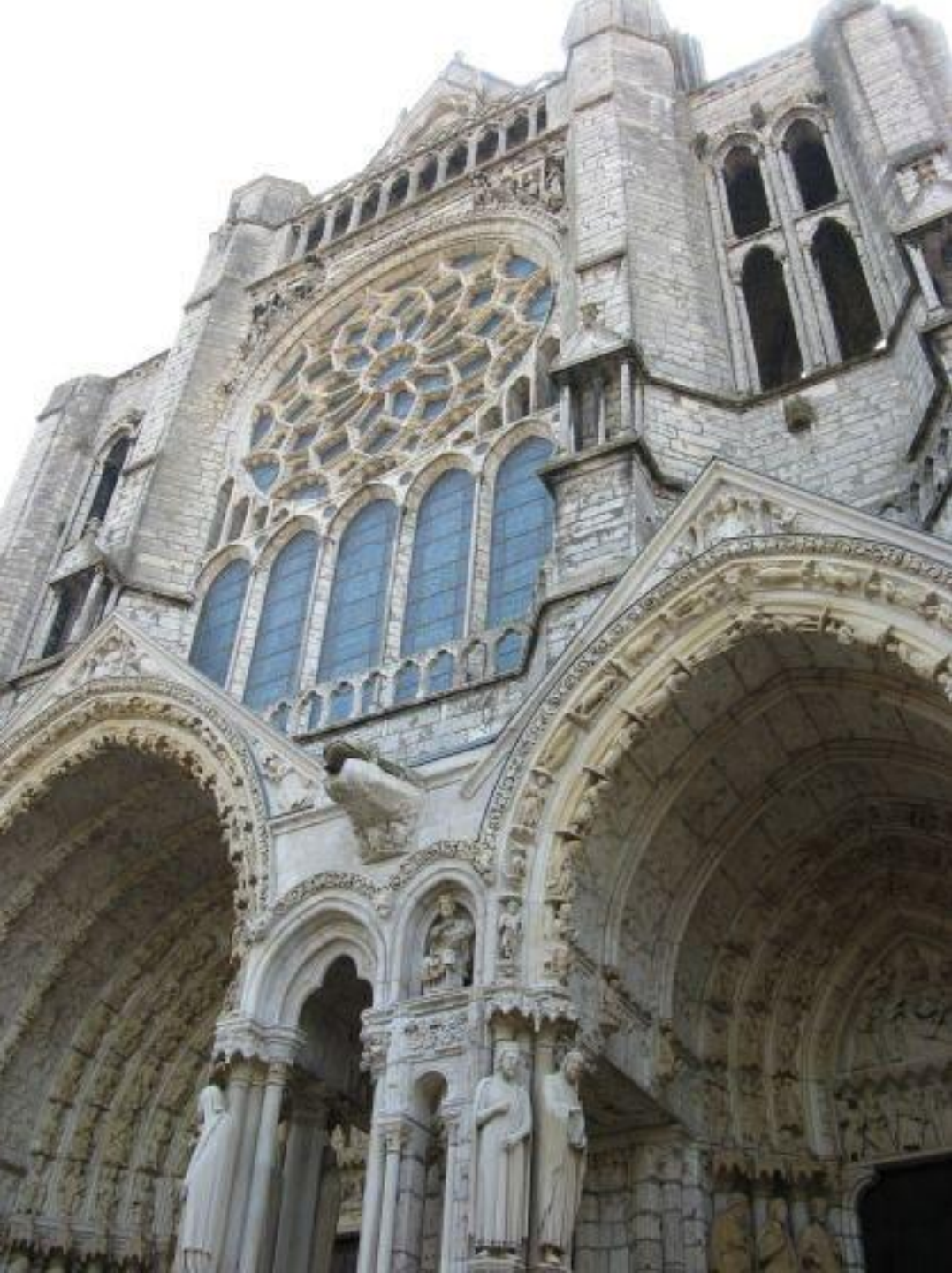
Notre-Dame

de Chartres

CHARTRES

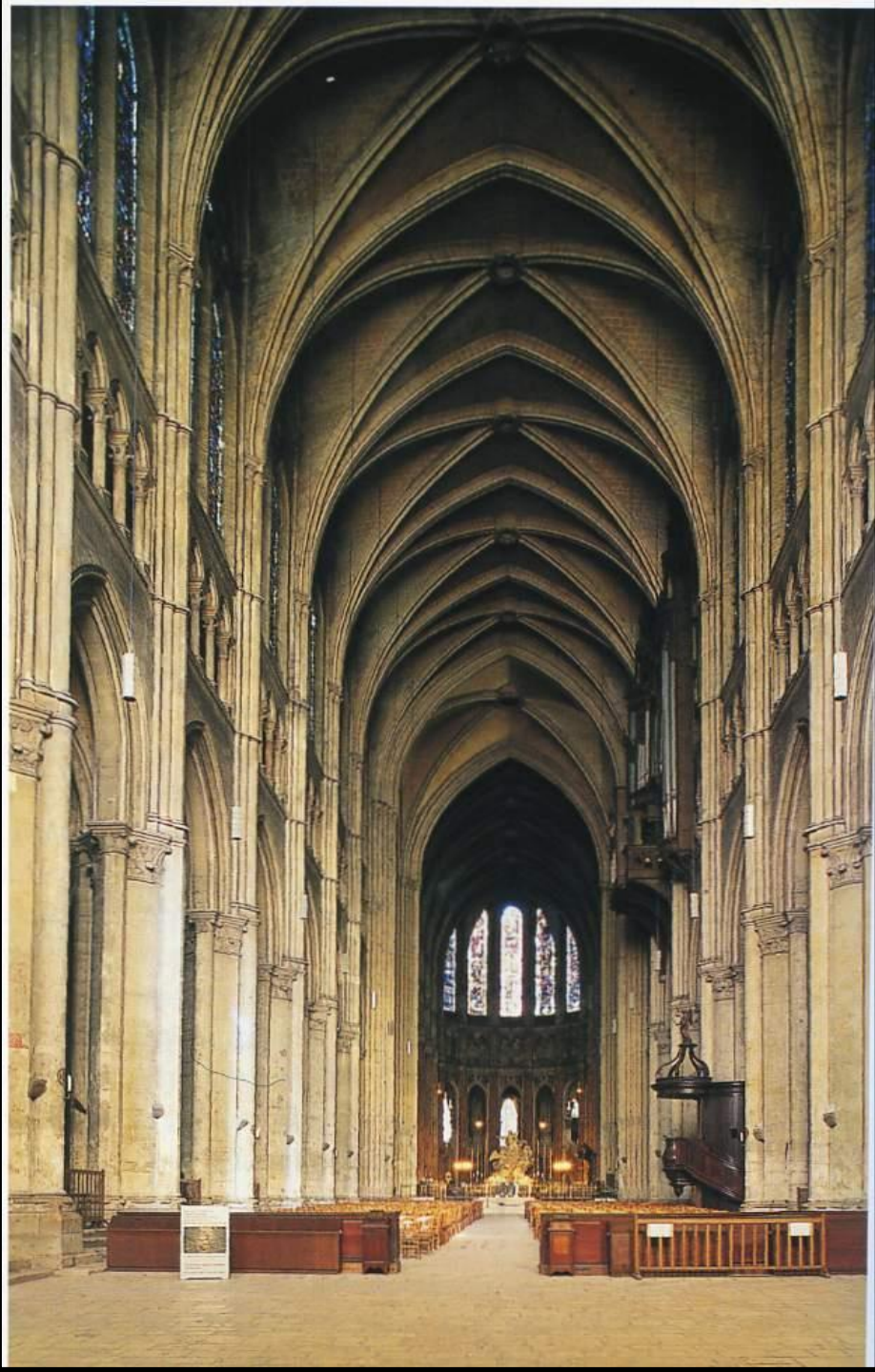
Gotycka katedra pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny w Chartres, we Francji. Została wybudowana w XII w., jej budowa rozpoczęła się w 1145, ale już w 1194 pożar miasta zniszczył całość; oprócz frontu katedry. Podczas pożaru ocalała święta relikwia - *sancta camisia*, czyli suknia, którą ponoć miała na sobie Maria Panna podczas narodzin Chrystusa. Wydarzenie to uznano za cud i postanowiono odbudować katedrę. Została więc odbudowana i trwało to przeszło 30 lat.

Obecna gotycka katedra
powstała na ruinach katedry
romańskiej.

Jej fundamenty stanowią
grube, wpuszczone
w ziemię na głębokość
8 metrów, mury. Pozwalają
one uzyskać stabilność
budowli i absolutnie
równą podstawę.

Wewnątrz i na zewnątrz
budowli znajduje się ponad
10 000 rzeźb z kamienia.

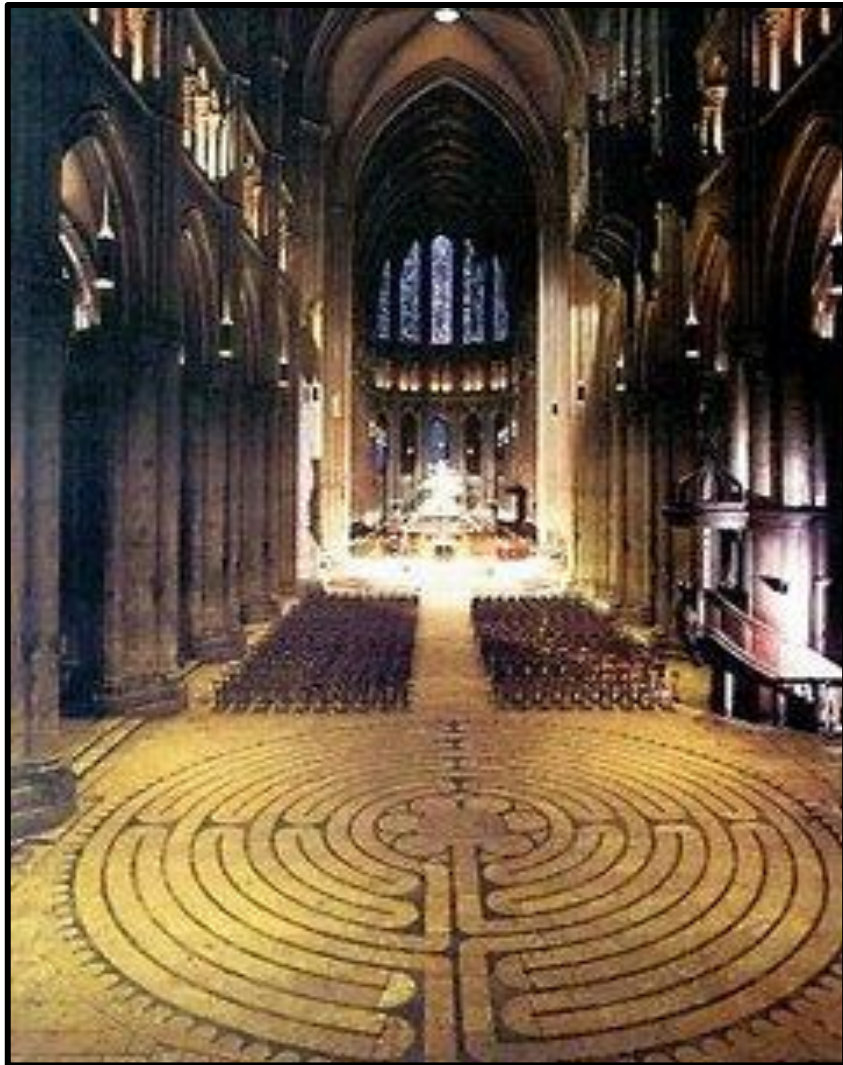

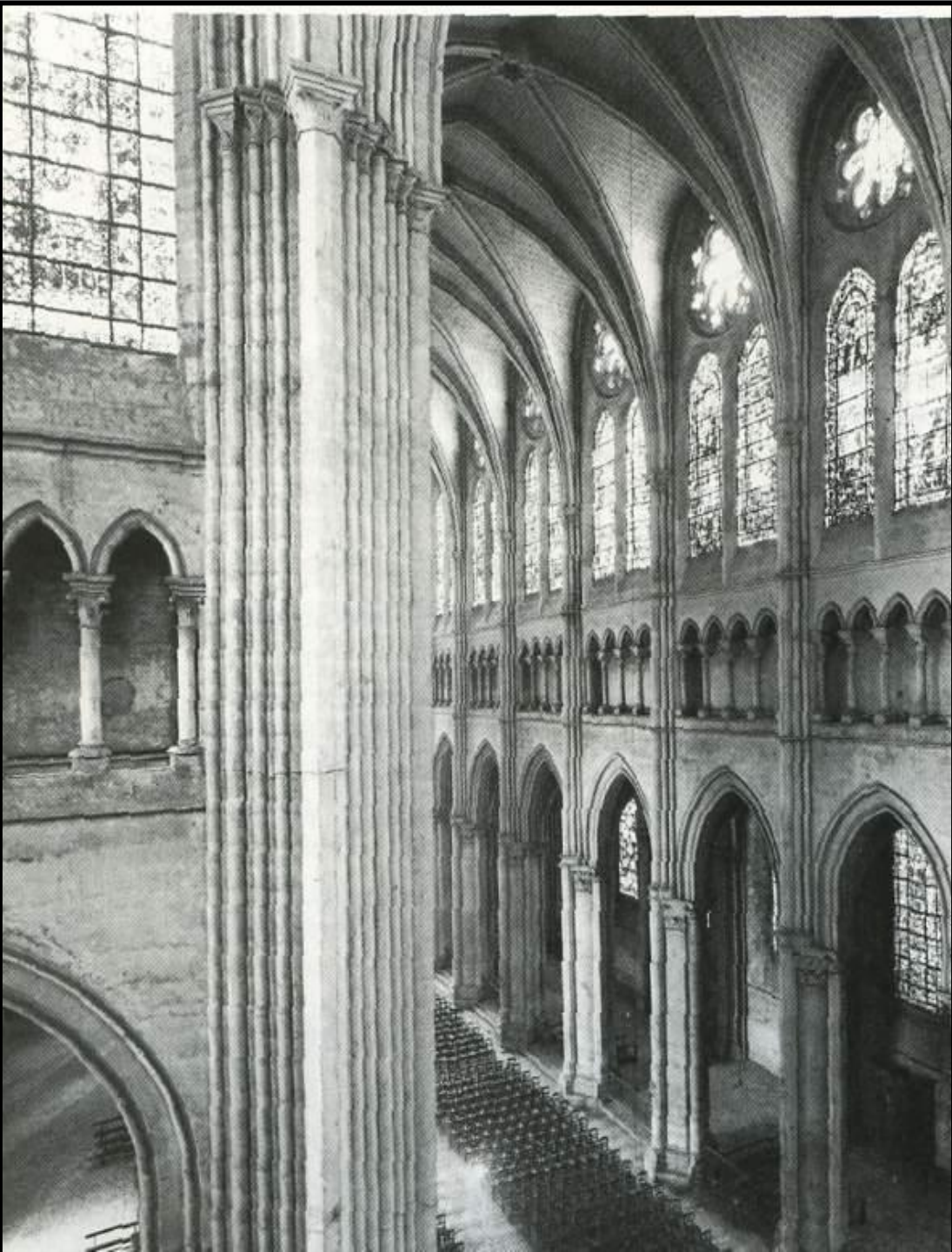
Wnętrze katedry w Chartres

W katedrze znajduje się 160 kolorowych witraży, zajmują one łączną powierzchnię 2000m², wśród nich znaleźć można sławną Błękitną Różę lub Najświętszą Marię Panne Pięknego Szkła. Kolorowe kawałki szkła łączono ze sobą ołowianymi spojeniami i żelaznymi prętami.

W środku świątyni znajduje się największy w Europie labirynt - położony w sercu katedry. Poza funkcją dekoratywną umożliwiał on człowiekowi średniowiecza odbycie na kolanach wędrówki, rozumianej jako pielgrzymka do Ziemi Świętej, odprawianej najczęściej w akcie pokuty za grzechy.

Labirynt w katedrze w Chartres

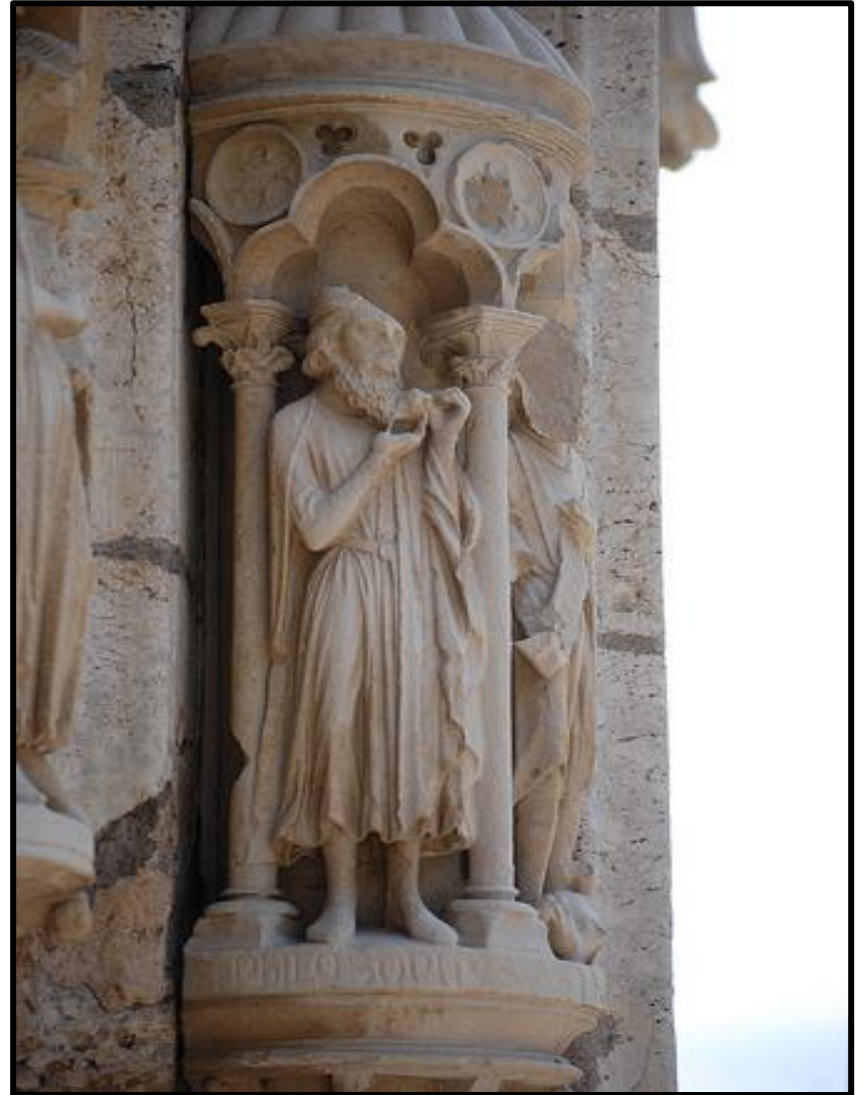

Wnętrze katedry
w Chartres

Centralny portal (Królewski)

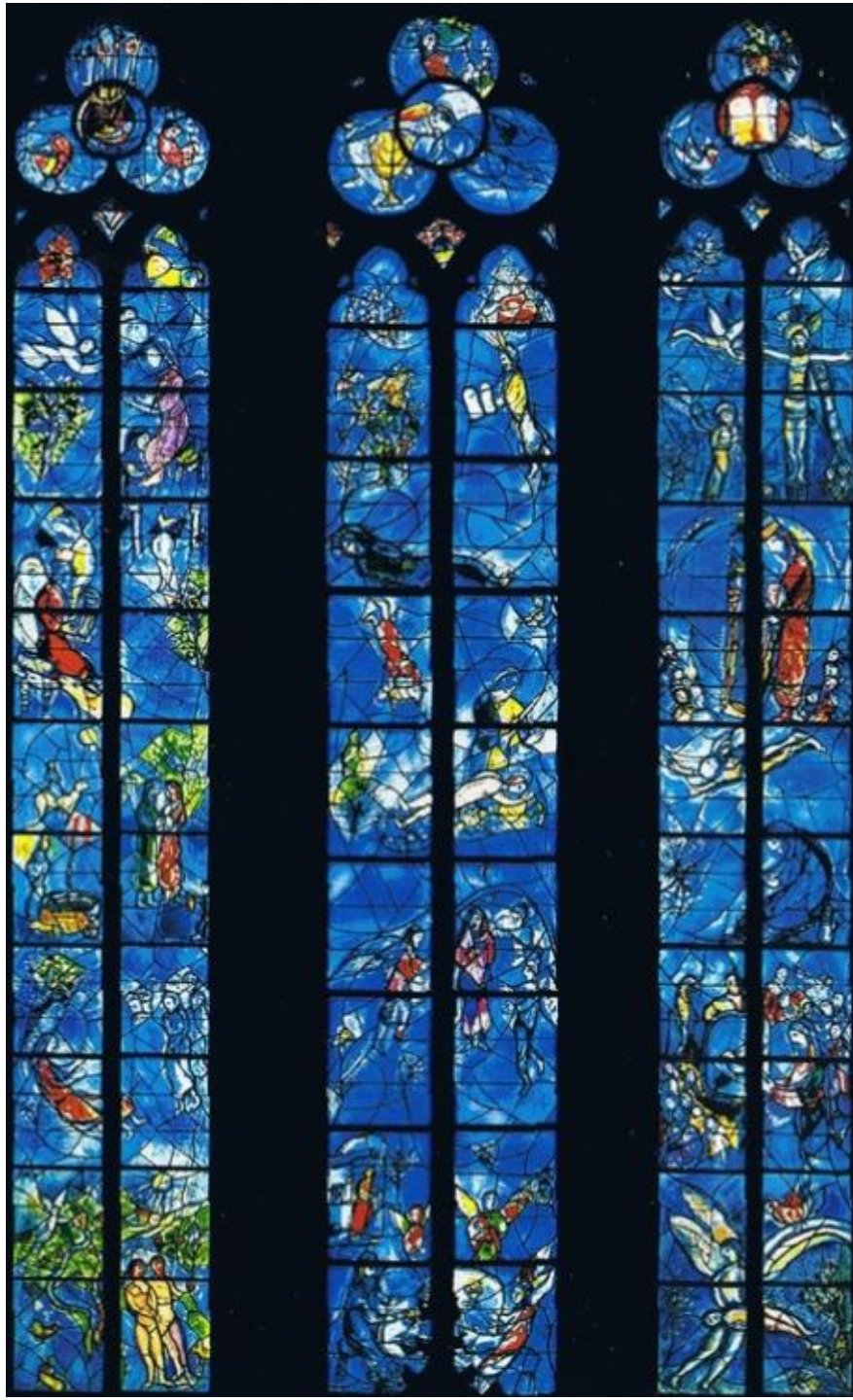

Portal północny - arkada prawa

Witraż Błękitna Róża

Witraże projektu
Marca Chagalla

Katedra Notre-Dame Paryż

Katedra Panny Marii w Paryżu,
jedno z najważniejszych dzieł
wczesnego gotyku francuskiego
I połowy XII w. Pięcionawowa
bazylika z emporami, transeptem,
prezbiterium z podwójnym
półkolistym obejściem i wieńcem
kaplic; fasada z dwiema wieżami
i wielką rozetą; bogato dekorowane
portale należą do najwybitniejszych
dzieł rzeźby gotyckiej.

W XIX w. kontrowersyjną restaurację katedry przeprowadził architekt Eugene Viollet le Duc, usuwając zdobienia renesansowe i barokowe a dodając nową iglicę i wiele zaskakujących chimer.

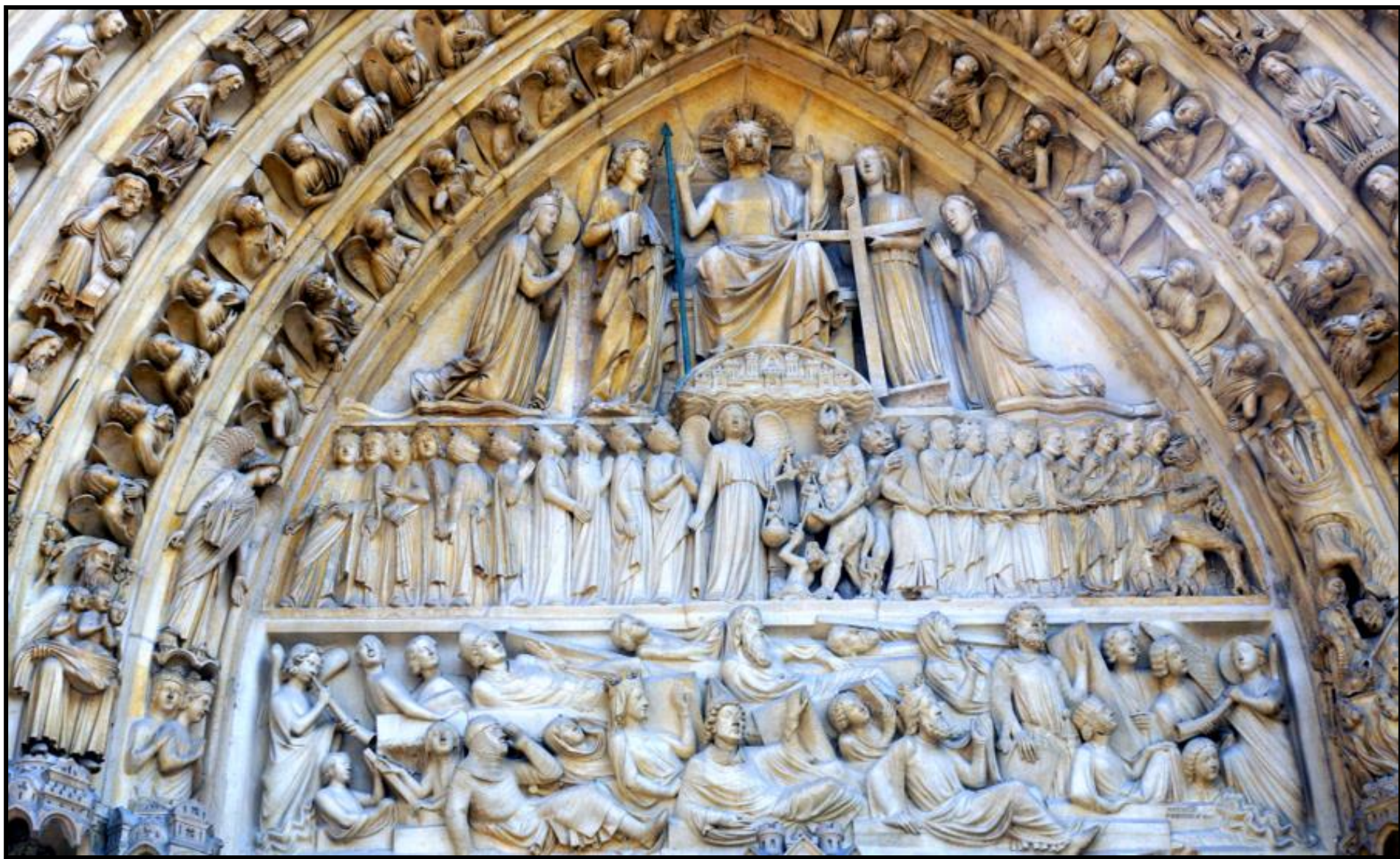

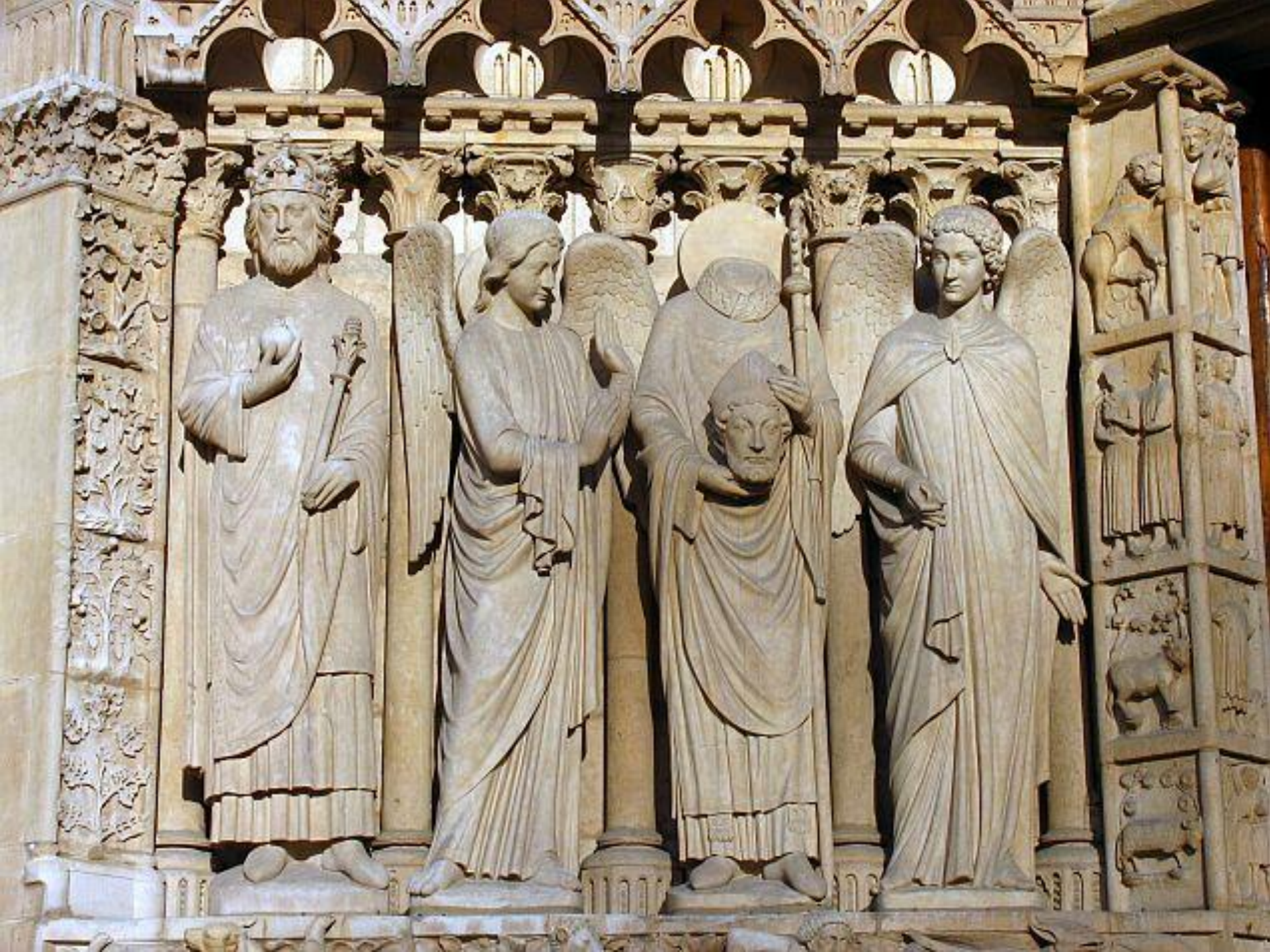

Wizerunek
Św. Dionizego
patrona Paryża
w towarzystwie
aniołów.

Wnętrze katedry Notre-Dame w Paryżu

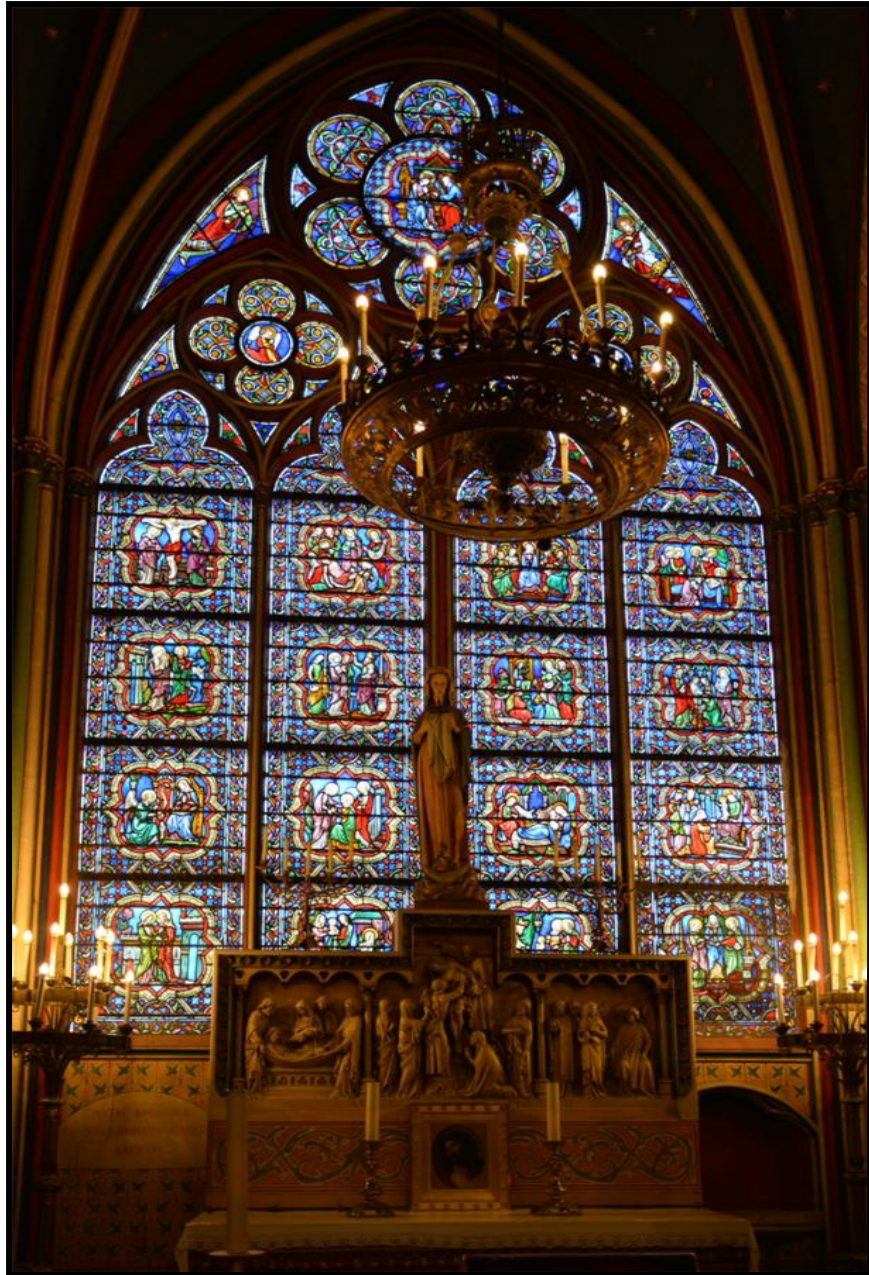
Widok prezbiterium z emporami

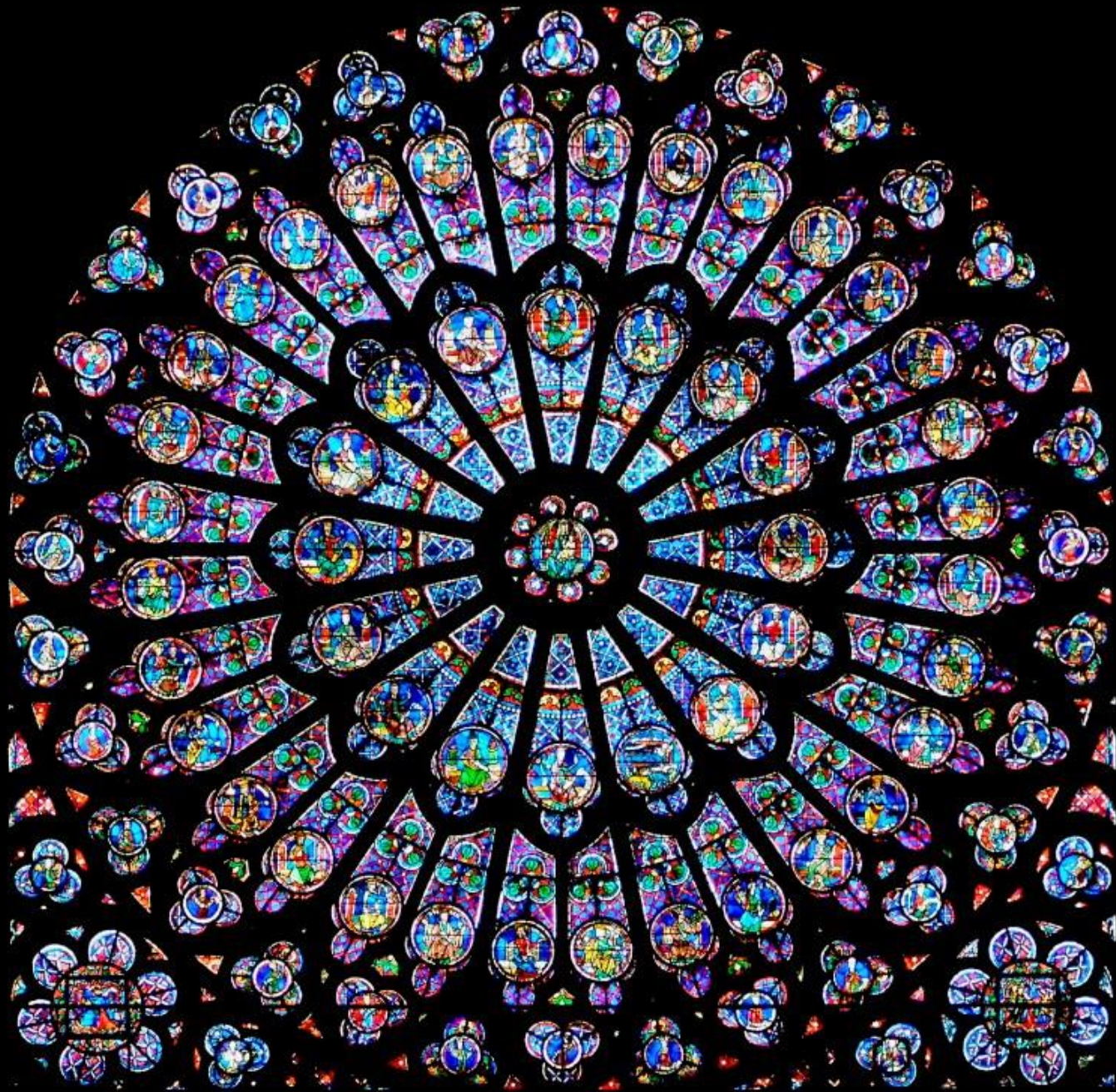
Dekoracje katedry

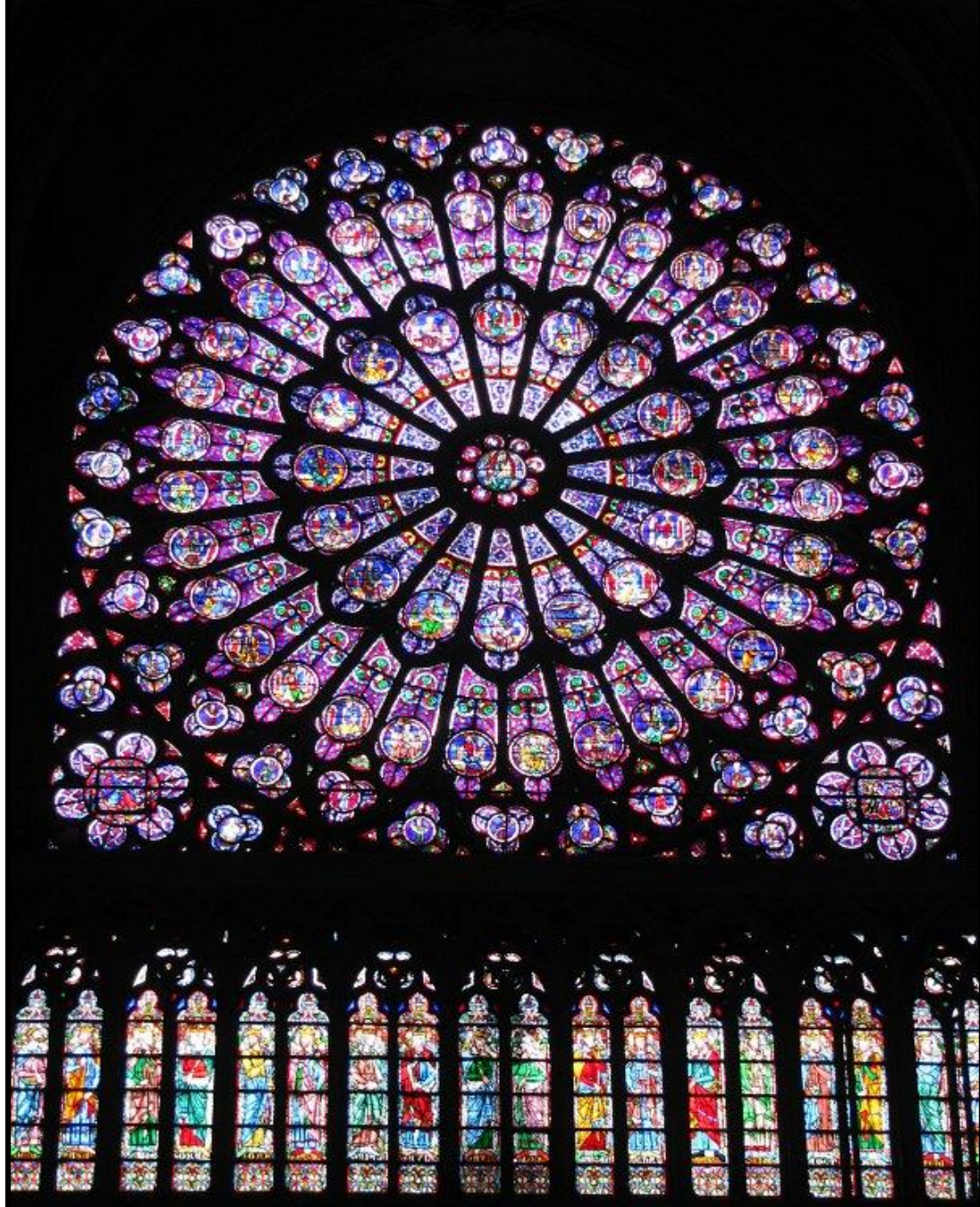

Witraże

Chimery

Pożar dachu katedry
15 kwietnia 2019

Prezbiterium po pożarze

Rozpoczęto odbudowę katedry

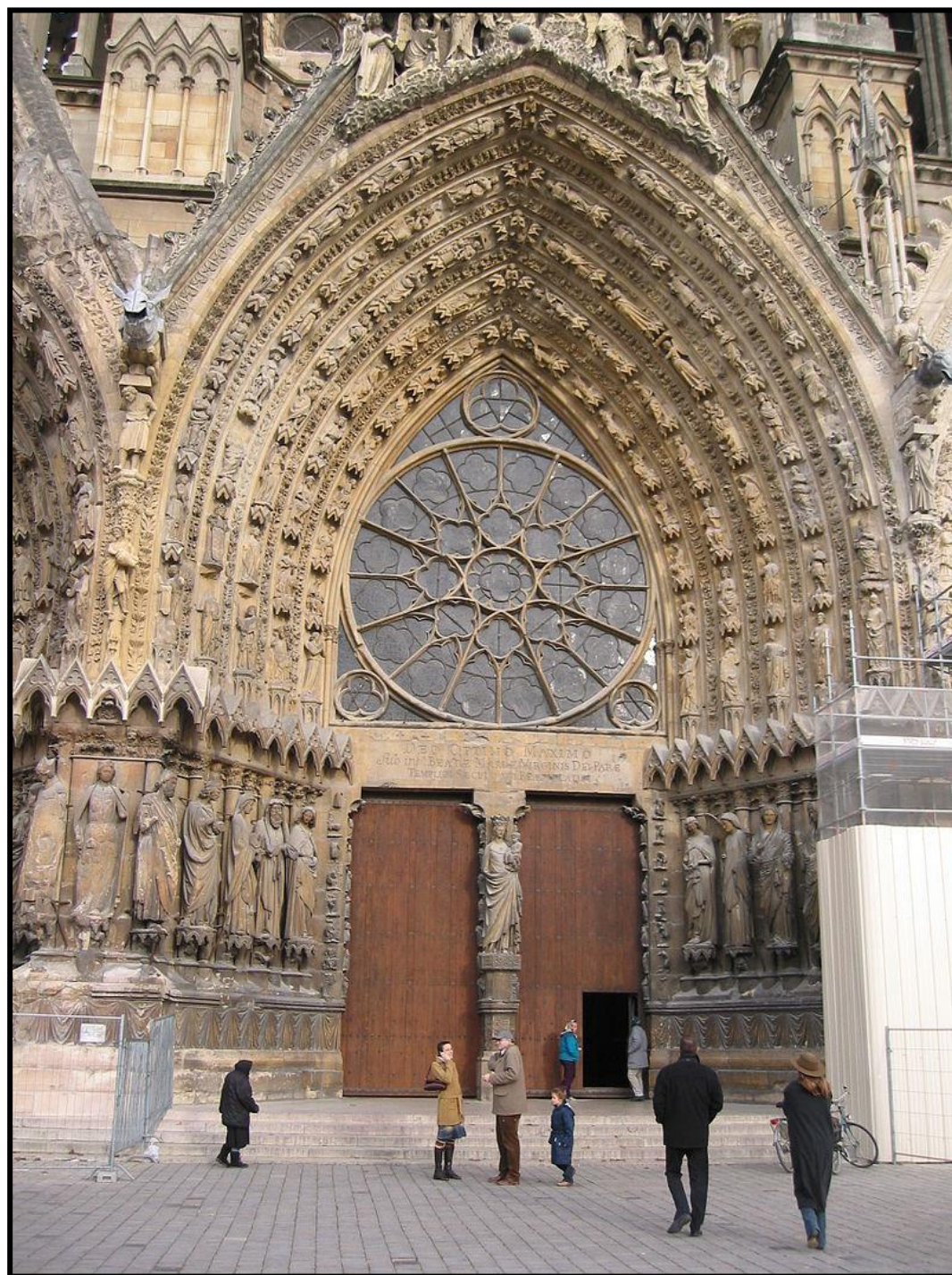

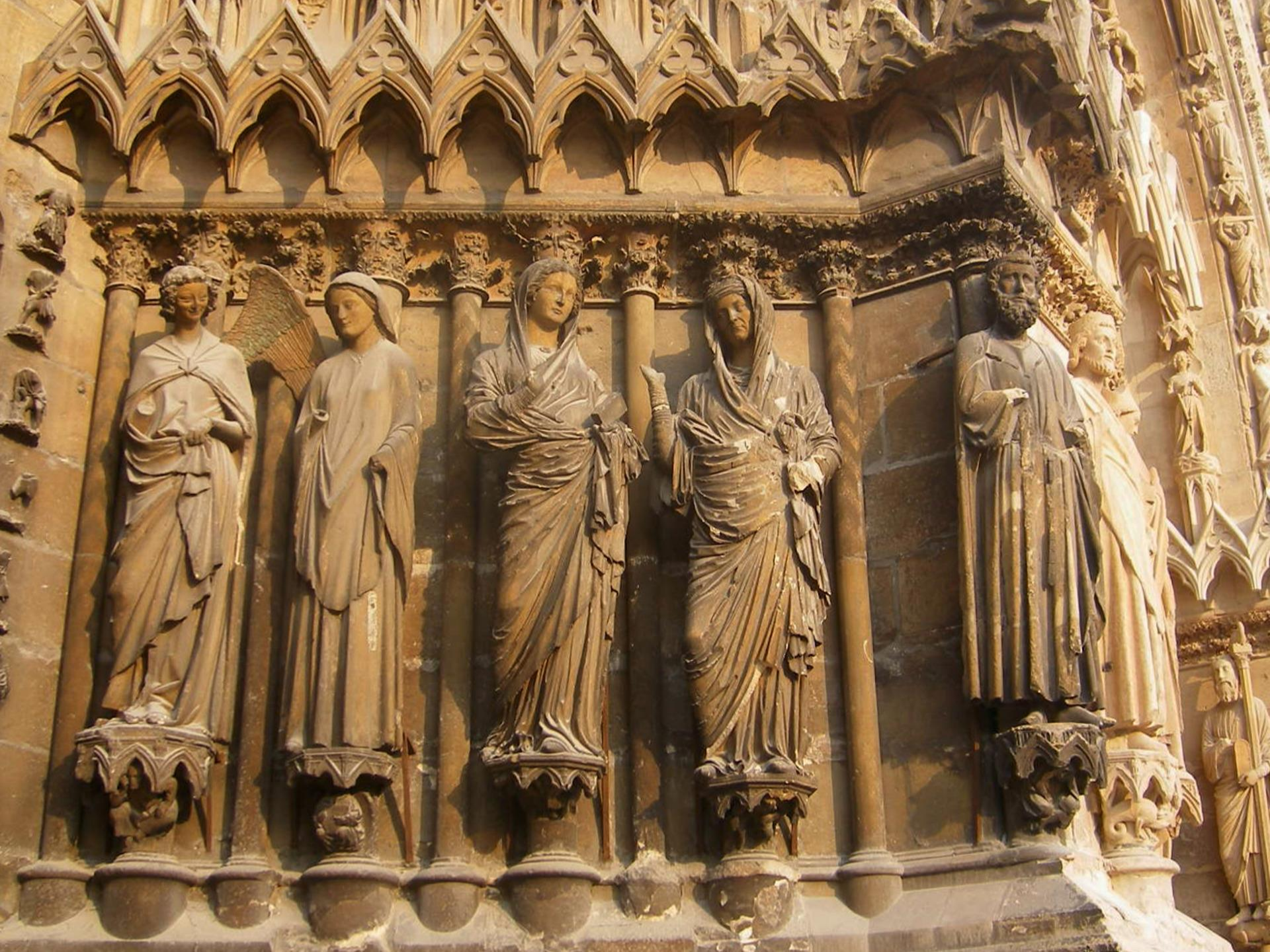
Katedra Notre-Dame w Reims

(fr. *Cathédrale Notre-Dame de Reims*) – gotycka katedra pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny w Reims. Jest uznawana za najbardziej harmonijną i klasyczną w proporcjach we Francji, często nazywana „Katedrą Aniołów” z powodu bogatej dekoracji rzeźbiarskiej. Katedra z biegiem czasu stała się miejscem koronacji królów Francji.

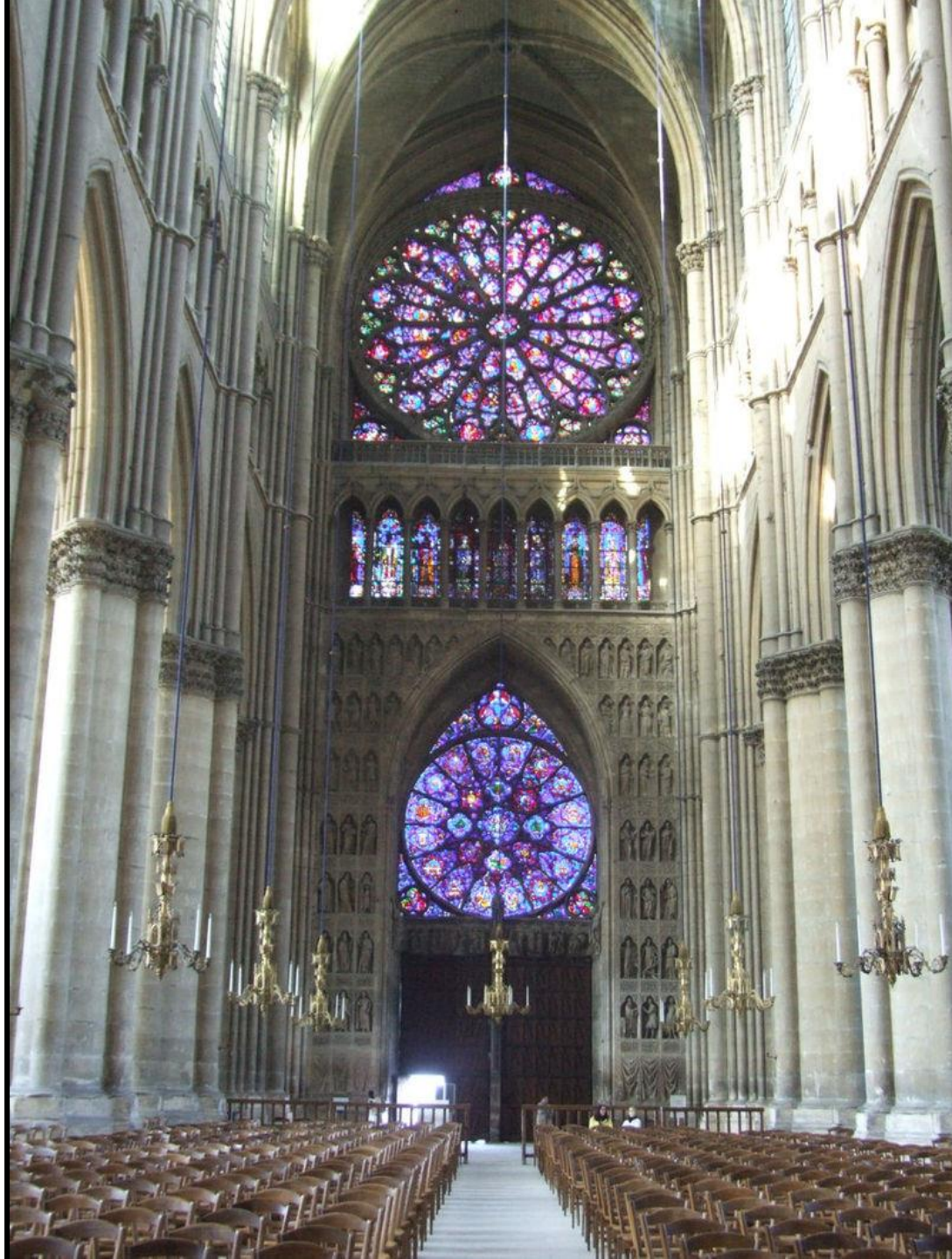

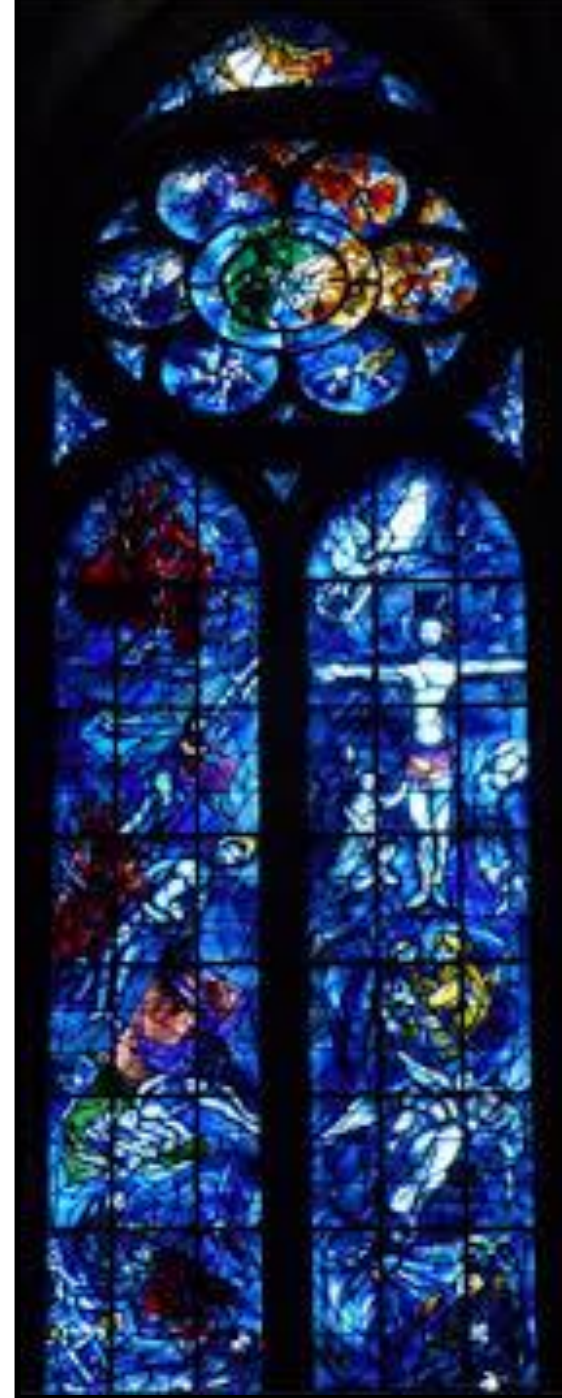
Najślawniejsza rzeźba
z Reims
„Śmiejący się anioł”

Witraże
projektu
Marka
Chagalla

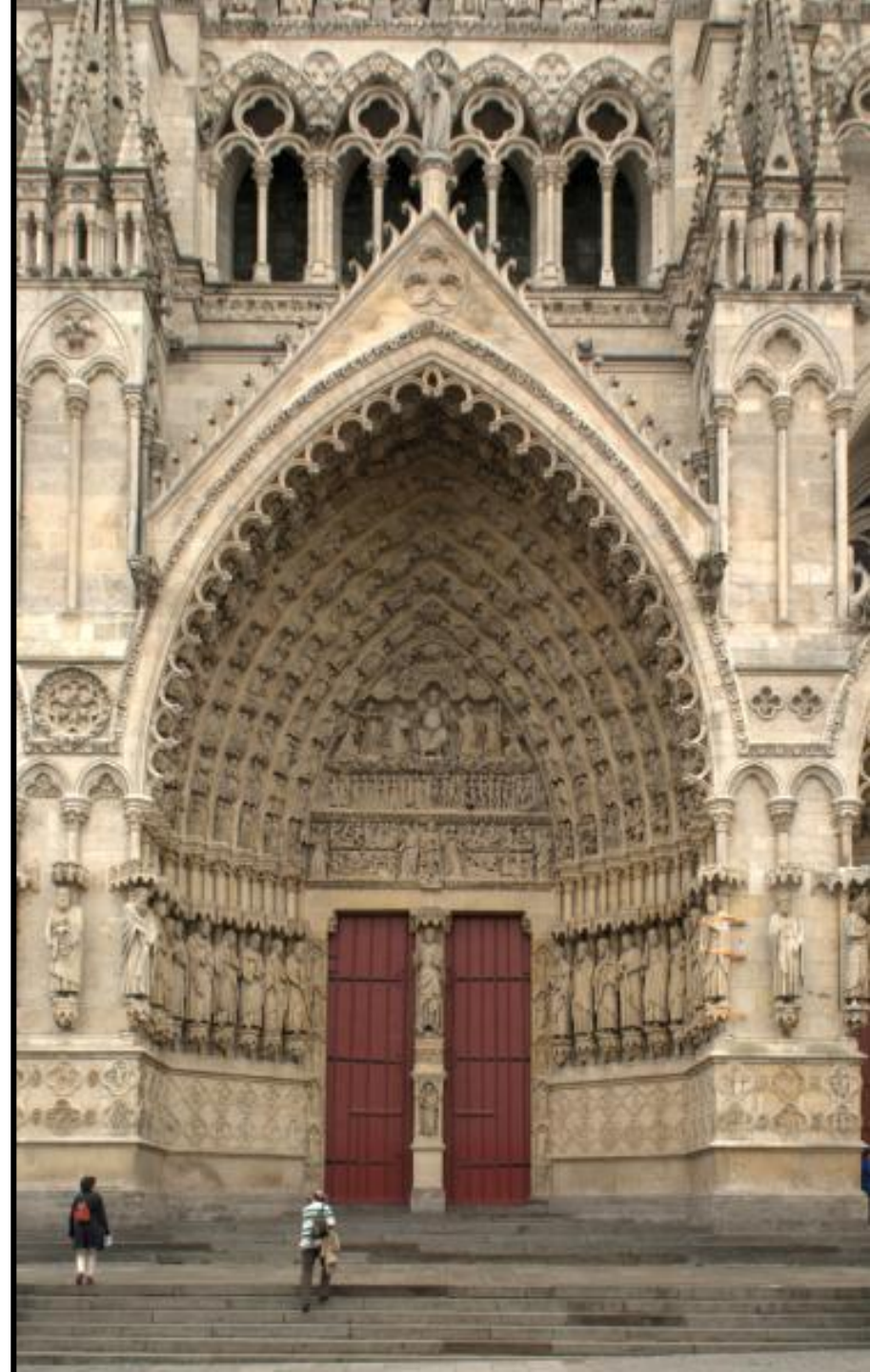

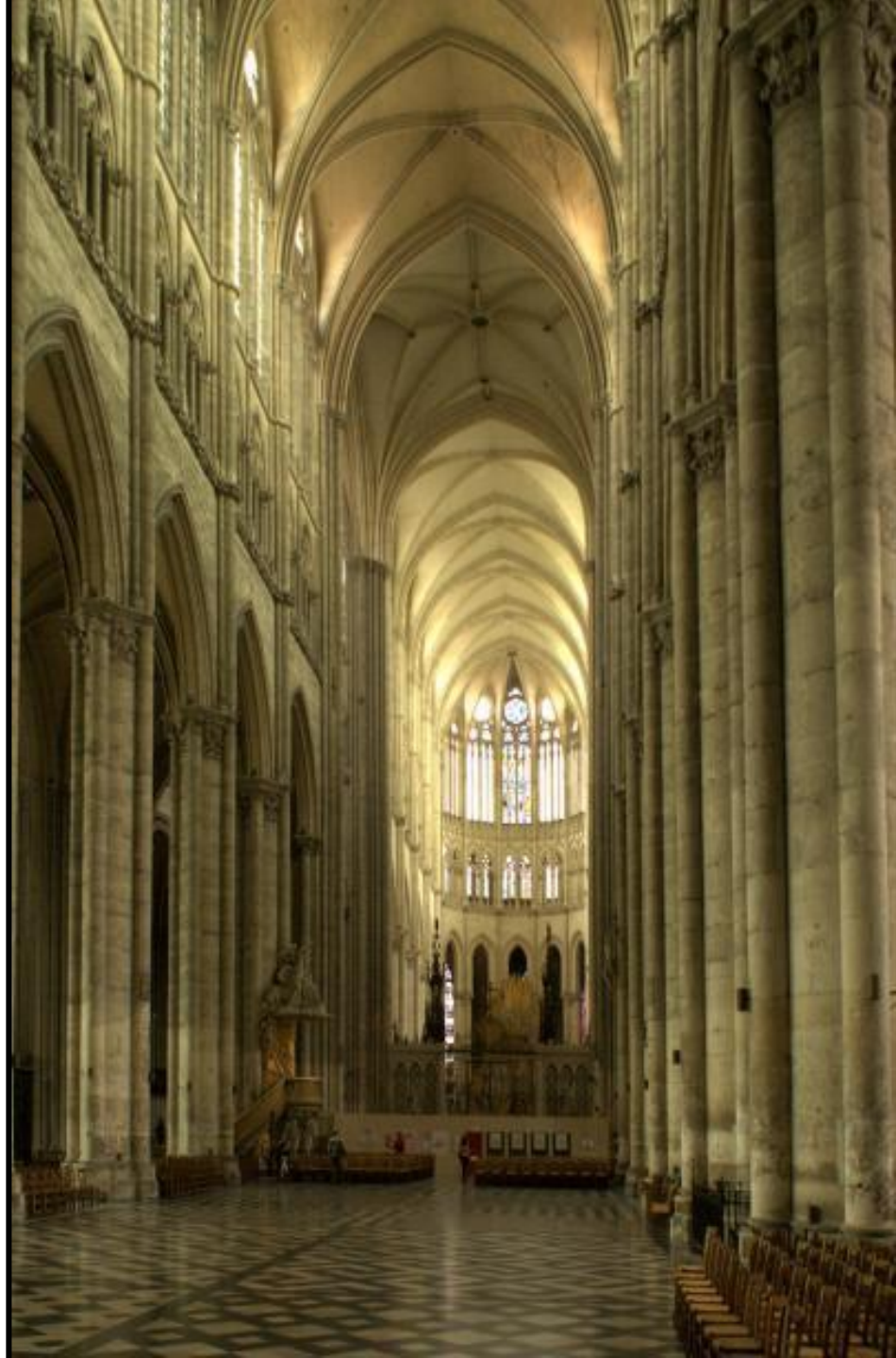
Katedra w Amiens (fr.*Cathédrale Notre-Dame de Amiens*) – gotycka katedra pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, w Amiens (Pikardia), we Francji.

Jest jedną z najwspanialszych budowli francuskiego gotyku. Została wzniesiona w latach 1220-1270. Katedra jest trójnawowa. Posiada trójnawowy transept, wydłużone prezbiterium, zakończone absydą, z obejściem i siedmioma promieniście rozmieszczonymi kaplicami. Środkowa, głębsza kaplica, poświęcona jest Matce Boskiej.

Katedra posiada dwie wieże, a jej fasadę zdobią trzy portale, galeria królów z 22. posągami oraz wielka rozeta witrażowa.

Sainte-Chapelle (Święta Kaplica) – dwukondygnacyjna kaplica zamkowa położona w centrum dawnej siedziby królewskiej na wyspie Cité w Paryżu. Ufundowana przez króla Francji Ludwika IX jako miejsce pochówku cennych relikwii Chrystusa z Koroną Cierniową na czele oraz relikwie świętych patronów Francji.

Kaplica należy do cennych przykładów architektury gotyku, gdzie zastosowano ryzykowną konstrukcję w której ciężar całego sklepienia i dachu, spoczywa wyłącznie na filarach. Nie użyto tradycyjnych ścian.

Cała przestrzeń między filarami wypełniona jest wielkimi oknami ozdobionych witrażami.

Dziękuję

